

Un Sector en Sintonía

Jesuites
social

En compromís per la justícia

Índex

1. Identitat històrica	2
2. Les nostres causes	3
3. Les nostres àrees	4
3.1. Cooperació Internacional	4
3.2. Migracions	5
3.3. Infància i joventut	6
El Sector Social	7
4. Altres àmbits d'actuació	9
5. Treball en xarxa	10
6. Xifres econòmiques	11
7. Estructura i equips del sector	13

Identitat històrica

La missió social de la Companyia de Jesús avui és hereva d'una tradició que arrenca des dels mateixos temps d'Ignasi i els primers companys, en la comprensió del servei als pobres com una part essencial de la seva vocació. Al llarg dels segles, aquest desig s'ha anat expressant en diferents formes i projectes.

Impuls inicial.

El sector social actual té el seu origen en els anys 60 i 70, gràcies al primer impuls del Concili Vaticà II i la posterior Congregació General 32 de la Companyia de Jesús de l'any 1975. El Pare General Pedro Arrupe SJ marca un abans i un després en l'acció social de la Companyia i en la comprensió de la seva missió: davant la contemplació d'un món injust en les seves estructures socials, econòmiques i polítiques, la unió indissoluble del servei a la fe i el compromís per la justícia és el fonament per a la transformació social que requereix el món. Neix així el binomi fe-justícia com a eina davant del desig de canviar les estructures injustes i com a canalitzador d'una sensibilitat social i un desig d'aprofundir en la dimensió social de l'espiritualitat ignasiana, fet que renova completament la missió de la Companyia. L'Hogar de San José a Gijón i Nazaret a Alacant són bons exemples d'aquest dinamisme.

©Sergi Càmara

Dinamisme.

A partir dels anys 90 és temps de consolidar, institucionalitzar i enfortir aquest impuls creatiu i profètic inicial. Moltes de les actuals entitats es creen en aquest període centrades en les tres àrees prioritàries: infància i joventut; cooperació internacional i migracions.

Consolidació i col·laboració.

Els últims anys han estat temps de consolidar aquests projectes i d'enfortir una xarxa en la qual jesuïtes, persones laiques i d'altres congregacions religioses treballem entorn de la mateixa missió.

“Avui com ahir no n'hi ha prou -encara que calgui- treballar en la promoció de la justícia i en l'alliberament de l'home només en el pla social o en el de les estructures. La injustícia ha de ser atacada per nosaltres en la seva arrel, que és al cor de l'home: ens cal, doncs, treballar en la transformació de les actituds i tendències que engendren la injustícia i alimenten les estructures d'opressió.”

CG XXXII, decret 4, número 32.

02

Les nostres causes

All Sector Social dels Jesuïtes ens mouen cinc causes que concreten la missió per transformar les realitats d'injustícia.

- Inclusió socioeducativa de la infància, joventut i famílies.
- Acompanyament, servei i defensa de les persones migrants.
- Promoció de la participació i la ciutadania global.
- Desenvolupament d'ecologia i justícia socioambiental.
- Defensa de la igualtat de gènere.

Els nostres valors

Aquesta missió la duem a terme amb un estil propi inspirat en l'espiritualitat ignasiana que ens porta a buscar:

- ✓ La col·laboració i la trobada.
- ✓ La creativitat, l'audàcia i la innovació.
- ✓ El profetisme, el compromís i la coherència de vida.
- ✓ La fondària i la profunditat.

El nostre model de treball

3.1. Cooperació Internacional

Este área abarca la actuación de la Compañía de Jesús en España en el ámbito de la cooperación, la solidaridad internacional y la promoción de la educación como motor de desarrollo humano integral de las personas y poblaciones desfavorecidas de países del Sur. El trabajo en este área coordina además acciones de sensibilización social, educación tanto formal como no formal para la ciudadanía global y promoción de voluntariado nacional e internacional.

Las entidades de cooperación internacional trabajan estrechamente con organizaciones aliadas de América Latina, África, Asia y Oriente Medio; fundamentalmente con Fe y Alegría, el Servicio Jesuita a Refugiados (JRS) y los Centros Sociales Jesuitas. Además, participan en redes globales (tales como Red Xavier, GIAN, etc.) para la promoción de la educación, la incidencia global, la defensa de recursos naturales y la transformación social.

Les organitzacions que formen part d'aquest àmbit són les ONG:

Present al País Basc
i Navarra

A la resta del territori

Xifres

Prop de 800.000 persones
acompanyades.

329 projectes.

Presència a més de 50 països.

Suport a 853 centres educatius i 9.416
docents.

131 persones contractades i 829
persones voluntàries.

3.2. Migracions

El **Servei Jesuïta a Migrants - Espanya (SJM)** és una xarxa que treballa per acompanyar, servir i defensar les persones migrants i refugiades a les fronteres exteriors i interiors, i al llarg del seu procés migratori fins a la seva plena participació a la societat d'acollida. La xarxa treballa guiada pels valors de la compassió, la justícia, l'hospitalitat, la diversitat i els drets humans per promoure societats plurals, solidàries i inclusives, on tothom hi tingui lloc i pugui contribuir al bé comú.

El treball de l'SJM s'estructura en cinc prioritats d'intervenció: protecció dels drets humans; acolliment i intervenció psicosocial; formació i ocupació; residencial; i ciutadania. Aquestes línies es despleguen en l'acció de les obres i a través del treball conjunt en tres àrees estratègiques: Hospitalitat, CIE i Frontera Sud; quatre equips de treball temàtics: Diàleg Interreligiós, Dona, Ciutadania i participació, i Joves migrants sense referents; i tres equips transversals: Projectes, Comunicació i Jurídic.

La xarxa està formada per les entitats jesuïtes que treballen amb i per les persones migrants i refugiades:

Xifres

Més de 37.000 persones acompanyades.

- 1.478 persones a Protecció (CIE i Frontera Sud).
- 18.296 persones a Inclusió social (Primera acollida, atenció individualitzada, Formació, Ocupació, Hospitalitat).
- 15.938 persones a Ciutadania i participació (Lideratge, Dona Migrada, Diàleg Interreligiós, Sensibilització).

135 personas contratadas y 1.235 personas voluntarias.

3.3. Infància i joventut

A **Red Membre, Servei Jesuïta per a la Infància i la Joventut**, treballem en la defensa i promoció dels drets de la infància des d'un enfocament de prevenció, protecció i acompanyament. La nostra activitat se centra en acollir i acompanyar infants, adolescents i joves i les seves famílies, totes elles de barris amb alts índexs de vulnerabilitat a les perifèries de grans ciutats del territori espanyol. Treballem amb elles per sostenir i superar situacions que els resten oportunitats i els impedeixen o dificulten desenvolupar-se adequadament en termes de benestar i d'acord amb els seus drets.

Les entitats que formem part de Red Membre compartim una identitat, una manera d'analitzar la realitat, de situar-nos davant de les persones i un model d'intervenció socioeducativa. Als nostres centres, els equips de professionals i voluntaris/es treballen des de la proximitat, el respecte, el vincle afectiu i amb una mirada a les causes que generen injustícia i una proposta cap al canvi social.

La xarxa està formada per:

RED
membre

FUNDACIÓN
HOGAR DE SAN JOSE

la
za
ret
Alicante

fundació
la vinya
d'acció social

Fundació
salutAlta

FUNDACIÓN
amoVerse

Fundación
PADRE MONTALVO

Centre Sant Jaume

Fundació Carles Blanch

Xifres

2.234 nens, nenes, adolescents, joves i famílies acompanyades individualment al llarg de l'any 2021, dels quals:

- 130 nens, nenes i adolescents en acolliment residencial (24h/365 dies).
- 985 nens, nenes i adolescents en activitats socioeducatives diürnes.
- 331 nens, nenes, adolescents, joves i famílies en atenció psicoeducativa i terapèutica individualitzada.
- 703 famílies en espais familiars individuals i grupals.

A més, 4.440 infants, adolescents, joves i adults han participat puntualment en iniciatives i serveis comunitaris impulsats per les entitats als barris.

421 persones contractades i 428 persones voluntàries.

Acompanyem, servim i defensem les persones més vulnerables en tres realitats socials prioritàries: infància i joventut en situació de desavantatge social, cooperació internacional i persones que es veuen forçades a migrar. També treballem en altres àmbits, com la inclusió de persones sense llar; l'atenció sòcio-pastoral en centres penitenciaris; l'educació per a la ciutadania global; o la reflexió i investigació per a la promoció de la justícia que brota de la fe.

XIFRES:

800.000 persones participants en els programes de cooperació internacional.

70.000 persones acompanyades en projectes d'intervenció social a Espanya.

23 entitats són part del sector.

15 entitats amb les quals treballem en xarxa.

60 països de 4 continents.

56 M€ de pressupost anual.

1.000 persones contractades.

2.800 persones voluntàries.

50 seus i delegacions a Espanya.

ÀREES:

● Cooperació internacional

1. Fundació Alboan (Bilbao)
2. Fundació Entreculturas (Madrid)
3. Delegacions

● Infància i joventut (Red Mimbres)

1. Fundació P. Montalvo (Palma)
2. Centre Sant Jaume (Badalona)
3. Fundació Salut Alta (Badalona)
4. Fundació La Vinya (Hospitalet)
5. Fundació Amoverse (Madrid)
6. F. Hogar de San José (Gijón)
7. Nazaret (Alicante)

● Migracions (SJM)

1. Servicio Jesuita a Migrantes (Madrid)
2. Asociación Atalaya Intercultural (Burgos)
3. Asociación Claver-SJM (Sevilla)
4. Asociación LoiolaEtxea (San Sebastián)
5. Centro Padre Lasa (Tudela)
6. F. S. Juan del Castillo (C. Pueblos Unidos y P. Rubio) (Madrid)
7. Fundació Migra Studium (Barcelona)
8. Fundació Red Íncola (Valladolid)
9. Fundació Ellacuría (Bilbao)
10. SJM Almería
11. SJM Aragón (Saragossa)
12. SJM Extremadura (Badajoz)
13. SJM València

● Altres àmbits d'actuació

1. F. Arrels Sant Ignasi (Lleida)
2. Pis acollida P. Claver (València)
3. Fundació Social ECCA
4. Fundació Manresa

● Treball en xarxa

1. Cristianisme i Justícia (Barcelona)
2. Seminario de Investigación para la Paz (Zaragoza)
3. Delegació Diocesana de Migracions (Nador)

Altres àmbits d'actuació

Més enllà d'aquestes tres àrees, algunes entitats del sector social acompanyen processos d'inclusió social de persones i col·lectius en situació de gran vulnerabilitat. Trobar noves oportunitats i camins pels quals recuperar la dignitat és el desig i objectiu de projectes locals d'acolliment a persones sense llar, atenció en centres penitenciaris i suport a persones amb addiccions. La formació a dones en situacions d'exclusió i a joves expulsats prematurament del sistema educatiu són altres prioritats. L'experiència i el contacte diari amb aquests col·lectius ha anat creant una manera d'acompanyar i de promoure l'autoestima i la confiança, fomentant la participació social, alhora que s'aborden, s'expliquen i es denuncien les causes que provoquen l'exclusió social.

Arrels Sant Ignasi a Lleida, l'associació **S. Pere Claver** a València i **ECCA Social** a Canàries i diferents delegacions a la península desenvolupen aquest tipus de projectes.

També desenvolupem projectes d'economia social mitjançant els quals es fomenten iniciatives emmarcades en dinàmiques econòmiques més inclusives, justes i sostenibles, centrades en el bé comú des d'un esperit de treball en xarxa. La **Fundación Manresa** és la institució que coordina, dona suport i impulsa els projectes que desenvolupen les diferents entitats en sectors com

ara l'energia solar, tèxtil, construcció, paqueteria d'última milla, manteniment o agroecologia.

Xifres

Arrels Sant Ignasi:

- 5.384 persones acompanyades.
- 24 persones contractades i 256 voluntàries.

ECCA Social:

- 29.386 persones acompanyades.
- 153 programes a 6 països.

Fundación Manresa:

- 56 persones en inserció.
- 10 tècnics de gestió i acompanyament.

El treball en xarxa és un dels elements centrals de la nostra manera d'entendre l'acció social. La col·laboració amb altres es dona en diferents àmbits.

Amb altres obres de la Companyia de Jesús dins la Província Espanya existeix una estreta relació de col·laboració per a la missió. En concret, tenim un vincle especial amb els centres fe-cultura-justícia que treballen en l'àrea d'estudis, reflexió i investigació social:

- El centre d'estudis **Cristianisme i Justícia**, de la Fundació Lluís Espinal (Barcelona).
- La Fundación **Seminario de Investigación para la Paz**, vinculat al Centre Pignatelli (Saragossa).

A més a més, treballem en estreta col·laboració amb els centres educatius (EDUCSI) desenvolupant propostes d'educació per a la ciutadania global, i amb institucions universitàries (de la xarxa **UNIJES**), com ara l'Institut Universitari d'Estudis sobre Migracions (Comillas), la Fundació ETEA, l'Institut de Drets Humans Padre Arrupe i el d'Ètica Aplicada (Deusto).

En el pla internacional, tenim una estreta relació a Frontera Sud amb la **Delegació Diocesana de Migracions de Nador** (Marroc).

Les obres del sector participen en les principals xarxes internacionals de la Companyia de Jesús, com el Servei Jesuïta a Refugiats (**JRS**), la Federació Internacional de **Fe y Alegría**, la

© Kristóf Hólvényi

Xarxa Jesuïta amb Migrants a Llatinoamèrica i Carib (**RJM-LAC**), la Xarxa Jesuïta de Centres Socials d'Amèrica Llatina (**CPAL Social**) i Àfrica (**JESAM Social**), la Xarxa Xavier, o les Xarxes Globals d'Incidència Ignasiana (**GIAN**), entre altres.

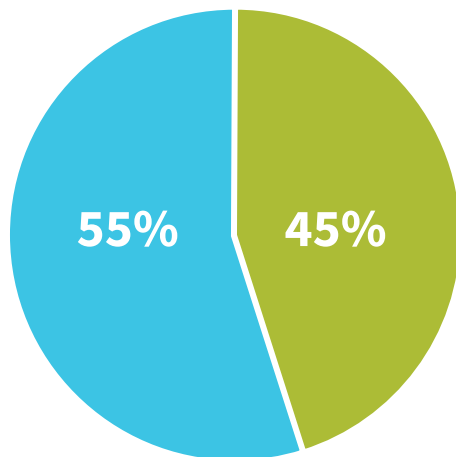
També participem activament en espais de coordinació de la societat civil, aliant-nos amb altres institucions socials per promoure canvis socials i polítics. La **Coordinadora de ONGD**, la Xarxa **Migrants amb Drets** o la **Plataforma de Infància** són algunes d'aquestes xarxes.

06

Xifres econòmiques

Pressupost total: 56.000.000 € (Dades de l'exercici 2021-2022).

INGRESSOS

Finançament privat

Finançament públic

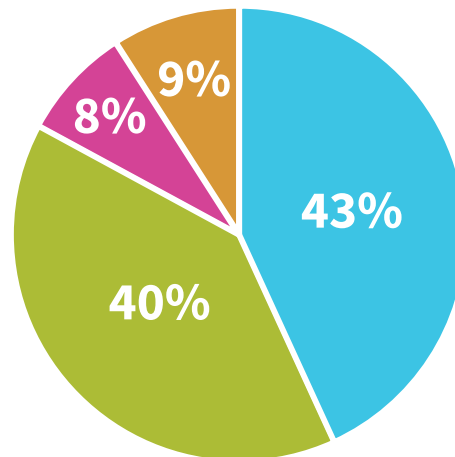
*El finançament privat comprèn els fons procedents de persones i entitats privades (41%) i fons propis (14%).

© Sergi Cámara

DESTÍ

Cooperació internacional

Intervenció social en l'Estat Espanyol

Ciutadania

Gestió i capacitació

Estructura i equips del sector

Comissió de l' Apostolat Social (CAS):

Comissió executiva:

- **Delegat del Sector Social: Luis Arancibia Tapia**
- **Coordinadors d'Àrees:**
 - ✓ Cooperació Internacional: Daniel Villanueva Lorenzana SJ.
 - ✓ Migracions: Mª Carmen de la Fuente Pérez.
 - ✓ Infància i Joventut: Higinio Pi Pérez SJ.

Coordinadors dels sis equips de sector:

• Incidència i ciutadania ✓ Mª Teresa Guzmán Bonilla • Formació i persones ✓ Xavier Loza • Model d' intervenció, estratègia i avaluació ✓ Per definir	• Comunicació i captació ✓ Raquel Martín Sacristán • Espiritualitat i transmissió de la fe ✓ Javier Montes Maury SJ • Gestió ✓ Borja Garrido Chamorro

“Caminar al costat dels pobres, els descartats del món, els vulnerats en la seva dignitat en una missió de reconciliació i justícia.”

Preferència Apostòlica Universal núm. 2.

www.socialjesuitas.es

Província d'Espanya. Av. Moncloa, 6, 28003, Madrid.
esp.social@jesuitas.es
(+34) 915 344 810